

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Autor práce: Hana Dostálová

Název práce: Souvislost mezi hraním počítačových her a agresivitou adolescentů

Autor posudku: Mgr. Miroslav Charvát, Ph.D.

oponent práce

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce. V případě snížení počtu bodů je nutné uvést v slovním zhodnocení důvod. V případě počtu bodů 0 je nutné detailně popsat zásadní nedostatky práce vedoucí k nedoporučení práce. Ve všech případech kromě bodu 1, je hodnocení 0 vylučovacím kritériem (práce je nedoporučena).

Body

min 0
max 5

1 Přiléhavost názvu práce, aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce.

4

Práce se zaměřuje na zkoumání vztahu hraní počítačových her a projevy agresivity u adolescentů. Téma je v celosvětové literatuře diskutováno a zkoumáno již řadu let, nicméně stále si zaslouží soustředěnou pozornost výzkumníků, zejména s ohledem na fakt, že hry jsou stále realističtější a adolescentům dostupnější. Autorka v úvodu uvádí, že se pokusí věnovat i genderovým rozdílům, což může ještě více přispět k pochopení efektu hraní počítačových her. Pedagogové i rodiče dnes čelí bezprecedentnímu masivnímu rozvoji této formy zábavy, u které hrozí, že obsadí většinu volného času adolescentů, i proto je důležité neustále sledovat možné negativní dopady tohoto jevu. I když na druhou stranu je pro školní psychologii více než žádoucí se ptát, jak to, že tvůrci počítačových her umí motivovat lépe než škola? Nedomnívám se, že by např. výukové hry byly standardem na většině škol.

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Struktura, relevantnost a posloupnost prezentovaných informací. Samostatnost zpracování, vzhled autora do problematiky, literární krytí.

3

Teoretická část práce má cca 40 stran. Autorka v ní v 5 kapitolách popisuje vztah hraní počítačových her a agresivity. Teoretická část čerpá z celkem cca 35 zdrojů, uvítal bych nicméně více výzkumných studií a méně učebnic a monografií. Doporučil bych též citovat více původní zdroje, např. Bandura atp. Nejprve vymezuje základní pojmy. Zde bych ocenil ucelený pohled na agresi jako na fenomén, který může mít negativní ale i pozitivní dopady, a jeho odlišení například od hostility a podobných negativních projevů. Co se týká dělení her, zde bych doporučil řešit i míru realističnosti hry a otázku pohledu hráče, kde se jako nejoblíbenější jeví tzv. hry z vlastního pohledu hráče (first person). Samozřejmě mohlo být citováno více výzkumů, i když výzkum počítačových her je velmi rozšířený a komplexního přehledu zřejmě již nemůže být v jedné práci dosaženo. Nejlépe hodnotím kapitolu 6. Období adolescence je vymezeno adekvátně. Pasáž popisující diagnostické metody, kde všude se může odrazit agresivita, mi přijde nadbytečně rozsáhlá.

3 Kvalita a vhodnost výzkumného designu práce (formulace cílů, výzkumných otázek, hypotéz, metody sběru a zpracování dat). V případě teoretické práce se detailně posuzuje práce s literaturou, literární krytí – rozsah, aktuálnost, přesnost, případná absence klíčových zdrojů, syntéza poznatků a schopnost studenta vyvodit z nich závěry.

2

Výzkumný problém, cíle práce i hypotézy jsou srozumitelně formulovány. H1 je ovšem spíše obecná a v podstatě by problém rozdílných skóre PFT (C-W) měly řešit už normy tohoto testu. Jako výhodu výzkumu vidím to, že se práce zaměřuje na úzce vymezený okruh předem definovaných proměnných, což ho činí srozumitelnějším a v rámci diplomové práce lépe zpracovatelným. V popisu výzkumu se některé informace zbytečně opakují. Zvolenými metodami jsou Rosenzweigův obrázkový frustrační test a dotazník vlastní konstrukce, který dle mého názoru mohl obsahovat více otázek. Výběrový soubor tvoří 256 žáků 9. tříd, což by byl dostatečně velký soubor pro plánované statistické analýzy.

Výběr ovšem není čistě náhodný, nicméně autorka metodu výběru obcí a škol podrobně popisuje. Co se týká statistického zpracování, zde jsem našel řadu problémů. Upozorňuji, že nelze korelovat typ hry (nominální proměnná) pomocí Pearsonova korelačního koeficientu! Sporné je i určování tří skupin hráčů pomocí kvantilů 0,33 a 0,66, když výchozími hodnotami byly pouze intervaly hodin z dotazníku (0-1, 2-3,..., 8 a více hodin). Stejně tak použití vah pro všední dny a víkendy není úplně správné, když výchozí hodnotou není metrická proměnná, nýbrž opět jen již zmiňované intervaly. Na druhou stranu oceňuji autorčinu snahu se dopracovat k nějaké reprezentativní hodnotě. Dále není jasné, proč s analýzy vypadlo střední pásmo hráčů a pomocí t-testu byly srovnány pouze dvě krajní skupiny. Ani korelace pořadí preference her mi nepřipadá adekvátně zvolená. Není jasné, proč se počítají korelace pro každou skupinu hráčů zvlášť, neodpovídá to ani hypotézám. Popisné statistiky agrafy se zdají být v pořádku.

4 Výsledky práce – zpracování a prezentace. Dosažení cílů práce, zodpovězení výzkumných otázek, vyjádření k hypotézám. Diskuse, souhrn a závěry práce. Praktický přínos práce.

1

V analýze 11.1 nejsou uvedeny p hodnoty testů. Analýza 11.2 je mi nesrozumitelná a nevím, jaká čísla vlastně byla u chlapců a dívek zvlášť korelována. Analýza 11.3 je relativně v pořádku, když si odmyslím, jak autorka došla k průměrné době strávené u PC. V analýze 11.5 opět chybí p hodnota. U analýzy týkající se preferencí mi není jasné, jak se z pořadí v dotazníku staly nominální proměnné. Byla brána pouze nejpreferovanější platforma nebo typ hry? Tabulka 15 mě v tomto ohledu ještě více zmátla, protože uvádí sloupec pořadí, ale nejde o pořadí, která volili respondenti v dotazníku, ale jen o pořadí četností zřejmě první volby. Vůbec nechápu použití Spearmanovy korelace u tabulky č. 16. 18. ani 19. nechápu, o co se opírá potvrzení (správně je „přijetí“) hypotézy H3 a H4. V diskuzi nechápu smysl věty: „V žádné třídě nebyla významným způsobem zastoupena žádná národnostní menšina.“. Jinak je diskuze vcelku v pořádku, a ž na fakt, že vychází z chybně vyvozených výsledků.

5 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení norem pro kvalifikační práce na Katedře psychologie FF.

4

Po formální stránce je práce vcelku přehledná až na statistickou část, kde nejsou prezentovány všechny potřebné údaje k posouzení. Nechybí žádné předepsané části. Stylistická úroveň práce je dobrá.

Celkové zhodnocení práce (v rozsahu max. 300 znaků) - nepovinné:

Jedná se o práci na zajímavé téma, která by ovšem mohla mít propracovanější a na problém více zaměřenou teoretickou část a zejména pak by potřebovala revizi statistických výpočtů, které vůbec nepůsobí důvěryhodným dojmem. Autorka nezvládla práci s typem proměnných, které získala. Přesto oceňuji snahu autorky uchopit problém jednoduše.

Otázky k obhajobě: Bylo by možná žádoucí donést na obhajobu celý datový soubor, aby bylo možné posoudit, co se s čím korelovalo a srovnávalo. Z textu práce mi to není vůbec jasné a mám o jejím statistickém zpracování velké pochyby.

Body celkem

Hodnocení celkem: Práci doporučuji k obhajobě

14

Návrh klasifikace práce: D

Datum: 3.6.2015

Podpis: